

Wyrok z dnia 8 marca 2006 r.

III PO 41/04

Nie było przeszkód prawnych do przeniesienia sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego (art. 94 § 1 i art. 95 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz.U. Nr 153, poz. 1271 ze zm.), bez wcześniejszego uchylecia decyzji o delegowaniu do tego sądu.

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Herbert Szurgacz (sprawozdawca), Małgorzata Wrębiakowska-Marzec.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 marca 2006 r. sprawy z odwołania sędziego Stanisława Ś. od decyzji Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w przedmiocie przeniesienia na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w R.

o d d a l i ł odwołanie.

U z a s a d n i e n i e

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, decyzją z dnia 1 marca 2004 r., wydaną na podstawie art. 94 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1271 ze zm.), przeniósł sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego Stanisława Ś. na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w R.

W odwołaniu od tej decyzji sędzia Stanisław Ś. zarzucił naruszenie art. 94 § 1 i art. 95 wyżej wymienionej ustawy przez rozstrzygnięcie o przeniesieniu bez wymaganej opinii Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz niezachowanie trybu

delegowania. Jego zdaniem skarżona decyzja narusza także art. 107 § 3 k.p.a., gdyż nie zawiera uzasadnienia faktycznego i prawnego odpowiadającego indywidualnej sprawie, o której rozstrzyga, a jedynie informację o dokonanej reformie ustroju sądownictwa administracyjnego. Poza tym wskazał na naruszenie art. 2, art. 32 oraz art. 180 ust. 2 i 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyrażające się w rozstrzygnięciu o przeniesieniu do wojewódzkiego sądu administracyjnego w niedopuszczalnym trybie. Tymczasem powoływana regulacja przewiduje możliwość przeniesienia sędziego do innego sądu lub w stan spoczynku z pozostawieniem mu pełnego uposażenia w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany okręgów sądowych. Dokonanie wyboru musi zatem uwzględniać konieczność indywidualnego rozpatrzenia sprawy w przypadku każdego z sędziów.

W tym kontekście domagał się uchylenia skarżonej decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia lub uchylenia zaskarżonej decyzji i umorzenia postępowania w pierwszej instancji lub uchylenia zaskarżonej decyzji i delegowania jako sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego do orzekania w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w R.

W odpowiedzi na odwołanie, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego wniósł o jego oddalenie, podkreślając, że zmiany ustroju sądów administracyjnych wymusiły przeniesienia niektórych sędziów NSA na stanowiska sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych, z pozostawieniem im tytułu i wynagrodzenia sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego, co odpowiada art. 180 ust. 5 Konstytucji. Takie decyzje o przeniesieniu nie naruszały żadnych zasad konstytucyjnych, ale były konieczne i zmierzały do realizacji reformy sądownictwa administracyjnego, a przy tym zostały podjęte po wypracowaniu zasadniczych kryteriów przenoszenia sędziów przez Kolegium NSA. Zostały one zaakceptowane przez Zgromadzenie Ogólne tego Sądu w sposób, który umożliwiał każdemu sędziemu zgłoszenie wniosków odrębnych lub propozycji odmiennych oraz odniesienia się do każdego indywidualnego przypadku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Odwołanie zostało oparte przede wszystkim na zarzutach niezgodności art. 94 § 1 ustawy reformującej sądownictwo administracyjne z art. 2, 32, 178 i 180 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Badanie zgodności przepisów ustaw z Konstytucją

należy do Trybunału Konstytucyjnego, który w wyroku z dnia 7 listopada 2005 r., P 20/04, uznał, że art. 94 § 1 ustawy reformującej sądownictwo administracyjne jest zgodny z powoływanymi wyżej regulacjami ustawy zasadniczej. Sąd Najwyższy nie może więc kwestionować orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o zgodności przepisów ustawowych z Konstytucją, zważywszy że również odwołujący się zasadniczo zmierzał do poddania tego zakresu jego sprawy osądowi Trybunału Konstytucyjnego i wskutek wydania powołanego wyroku uzyskał jednoznaczne wyjaśnienie swoich wątpliwości. Z tego też powodu nie ma potrzeby powtarzania przez Sąd Najwyższy zawartych tam wywodów.

Zgodna z Konstytucją ustawowa kompetencja Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego do skutecznego przeniesienia sędziego NSA na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego w miejscowości, w której pełnił służbę, z pozostawieniem mu prawa do wynagrodzenia i tytułu przysługującego sędziemu Naczelnego Sądu Administracyjnego (art. 94 § 1 zdanie pierwsze ustawy), wymagała zatem jedynie zasięgnięcia opinii Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego, co zostało dochowane przez wskazany w odpowiedzi na odwołanie proces wypracowywania reguł przenoszenia sędziów NSA do wojewódzkich sądów administracyjnych. Był on przedmiotem kilku posiedzeń Kolegium NSA, a także spotkań odbywanych przez prezesa i wiceprezesów NSA z zainteresowanymi sędziami wydziałów NSA w Warszawie i ośrodkach zamiejscowych NSA. Zasady te zostały następnie zaakceptowane przez Kolegium, a także Zgromadzenie Ogólne NSA w dniu 9 lutego 2004 r. Zauważyć przy tym należy, że: (1) zastosowany w danym wypadku tryb procedowania w kwestii uprzedniego opiniowania przez Kolegium NSA propozycji decyzji dotyczących poszczególnych sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, podejmowanych następnie przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego na podstawie art. 94 § 1 Przepisów wprowadzających ustawę - Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi i mających na celu ich 'przeniesienie do wojewódzkiego sądu administracyjnego', faktycznie i realnie umożliwiał indywidualizację formułowania tego typu opinii w stosunku do poszczególnych sędziów; (2) tryb ten był wprowadzony po uprzedniej konsultacji oraz akceptacji przez całe środowisko sędziowskie sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego (zarówno przez Kolegium NSA, jak przez Zgromadzenia Ogólne Sędziów NSA); (3) tryb ten zapewniał przy tym obiektywnie sprawne i szybkie przeprowadzenie tej procedury w stosunku do wszystkich przenoszonych sędziów; a w kon-

sekwencji (4) zapewniał on także skuteczne wywiązanie się upoważnionych organów z ciążącego na nich obowiązku wprowadzenia w życie tego etapu reformy ustrojowej sądownictwa administracyjnego; i wreszcie (5) tryb ten nie naruszał żadnych obowiązujących w tym zakresie przepisów ustawowych.

Oparcie się na tych regułach spełnia ustawowe wymagania zasięgnięcia opinii Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego koniecznej dla skutecznego przeniesienia sędziego w trybie art. 94 § 1 zdanie pierwsze ustawy, zważywszy że regulacja ta nie ustanawia żadnych innych kryteriów lub warunków przenoszenia sędziów NSA na stanowiska sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych, w szczególności uzyskania lub zapytania o zgodę przenoszonego sędziego. Zgoda taka jest wymagana wyłącznie w razie przeniesienia do wojewódzkiego sądu administracyjnego w miejscowości innej niż ta, w której sędzia dotychczas pełnił służbę (zdanie drugie art. 94 § 1 ustawy), bądź w razie ponownego przeniesienia do Naczelnego Sądu Administracyjnego, po zasięgnięciu opinii Kolegium tego Sądu (art. 94 § 2 ustawy).

W konsekwencji niezasadny okazał się zarzut naruszenia przez zaskarżoną decyzję art. 107 § 3 k.p.a. poprzez niewskazanie w niej indywidualnych motywów, jakimi kierował się organ decyzyjny przy podejmowaniu konkretnego rozstrzygnięcia, a powołanie się jedynie na pozaustawowe kryterium miejsca dotychczasowego pełnienia służby. Takie zasadnicze kryterium zostało bowiem wypracowane przez Kolegium i zaakceptowane przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego. Ponadto trafne jest zaprezentowane w odpowiedzi na odwołanie przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego stanowisko, że rozstrzygnięcia w kwestii przeniesienia lub delegowania sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego do wojewódzkiego sądu administracyjnego - jako rozstrzygnięcia indywidualne podejmowane w ramach istniejącego już i trwającego nadal stosunku służbowego - nie są decyzjami administracyjnymi, a to oznacza, że nie stosuje się do nich przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Przedmiotowa decyzja nie jest również sprzeczna z przyjętą przez Kolegium „regułą”, albowiem zawarty w tej ostatniej zwrot, iż „sędziowie dotychczasowych ośrodków zamiejscowych Naczelnego Sądu Administracyjnego będą wykonywać obowiązki sędziowskie w wojewódzkich sądach administracyjnych” obejmuje wykonywanie obowiązków sędziowskich w wojewódzkim sądzie administracyjnym w ramach przeniesienia na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego w takim sądzie. W tym kontekście należało uznać, że nie ma przeszkód prawnych do podjęcia decyzji o przeniesieniu bez wcze-

śniejszego uchylecia decyzji o delegowaniu. W takiej sytuacji decyzja o przeniesieniu znosi delegowanie (czyni go bezprzedmiotowym). Ustawodawca, wprowadzając zmianę ustroju sądów administracyjnych przyjął rozwiązanie, że sprawy sądowo-administracyjne będą rozpoznawane do dnia 31 grudnia 2003 r. przez Naczelny Sąd Administracyjny, a z dniem 1 stycznia 2004 r. wejdzie w życie nowy urząd sądów administracyjnych i z tym dniem rozpoczną działalność orzeczniczą w tych sprawach wojewódzkie sądy administracyjne. Oznacza to przyjęcie założenia, że wprowadzenie zmiany ustroju sądów administracyjnych nie powinno spowodować przerw i zakłóceń w rozpoznawaniu spraw przez sądy administracyjne. Wykonanie tego założenia w okresie przejściowym, w sytuacji gdy przepisy ustawy wchodzą w życie z dniem 1 stycznia 2004 r., było możliwe jedynie dzięki skorzystaniu z przepisu art. 95 § 1 Przepisów wprowadzających, który pozwalał delegować sędziów NSA do pełnienia obowiązków w wojewódzkich sądach administracyjnych. Dlatego też przyjęto, że delegowanie sędziów NSA do wojewódzkich sądów administracyjnych na podstawie art. 95 § 1 Przepisów wprowadzających, które ma służyć zapewnieniu sprawności postępowania, poprzedzi podejmowanie decyzji o przenoszeniu sędziów do tych sądów. W takiej sytuacji delegowanie sędziego do pełnienia obowiązków w określonym wojewódzkim sądzie administracyjnym nie może stanowić przeszkody do podjęcia decyzji o przeniesieniu sędziego w okresie delegowania i gdy przeniesienie następuje przed upływem okresu delegowania. W konsekwencji powyższego Sąd Najwyższy uznał legalność zaskarżonej decyzji o przeniesieniu odwołującego się na podstawie art. 94 § 1 zdanie pierwsze ustawy, która nie naruszała jego nabytych uprawnień do tytułu i wynagrodzenia przysługującego sędziemu NSA.

Co się tyczy zaś zarzutu pozbawienia odwołującego się prawa do zachowania nabytych wcześniej uprawnień, w szczególności uprawnienia do przejścia w stan spoczynku po ukończeniu 60 roku życia i przepracowaniu na dotychczasowym stanowisku nie mniej niż 9 lat, to nie poddaje się on weryfikacji w postępowaniu z odwołaniem się od decyzji Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego o przeniesieniu w trybie art. 94 ustawy. Wyklucza to możliwość badania przez Sąd Najwyższy innych niż ustawowo określone następstw prawnych decyzji o przeniesieniu (art. 49 ustawy w związku z art. 8 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym i art. 75 § 4 Prawa o ustroju sądów powszechnych).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====